

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

KANSENDOSIER BOUWSECTOR

IERLAND

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal ondernemen*

INHOUD

1. Ierse economie	3
2. Bouwsector	4
3. Investerings	
3.1 Wegenbouw	5
3.2 Water	6
3.3 Luchtvaart & Havens	6
3.4 Hotels	6
3.5 Sport	7
3.6 Recreatie	7
3.7 Kantoren	7
3.8 Ziekenhuizen	8
3.9 Scholen	8
3.10 Woningbouw	8
3.11 Studentenhuysvesting	9
3.12 Industrieel	9
4. Kansen Nederlandse ondernemers	10
5. Meer informatie	
5.1 Branche organisaties	11
5.2 Overheidsorganisaties	12
5.3 Tenders	12
5.4 Databases	13
5.5 Beurzen	13
6. Zaken doen in Ierland	14

1 Ierse economie

De Ierse economie liet de afgelopen jaren indrukwekkende groeicijfers zien en groeide sneller dan het Europees gemiddelde. Deze groei is onder andere het resultaat van toegenomen export, vooral van farmaceutische producten. Ook toegenomen investeringen dragen bij aan de groei.

Terwijl de nieuwe politieke realiteit in het VK (Brexit) en de VS (regering Trump) vrijwel zeker negatieve gevolgen voor de internationale handel zal hebben, zijn de economische vooruitzichten voor Ierland goed (ESRI¹). Naar verwachting zal de Ierse economie dit jaar groeien met 3,8 procent en in 2018 met 3,6 procent. Daarnaast zal de werkloosheid verder afnemen; van 8,3 procent in 2016 naar 5,6 procent in 2018.

Met ruim 4,7 miljoen inwoners heeft Ierland een kleine markt voor verbruiksgoederen. De koopkracht van de Ieren is echter hoog, één van de hoogste binnen Europa. Bevolkingsaantallen zijn minder van belang voor de markt van investeringsgoederen. Het investeringsniveau ligt sinds de jaren '90 erg hoog en Ierland is inmiddels uitgegroeid tot een high-tech economie.

Nederland is een belangrijke handelspartner voor Ierland. Ierland exporteerde in 2016 voor ruim 5,7 mld EUR aan goederen naar Nederland. Nederland is daarmee de 6de exportbestemming voor Ierse goederen. Ierland importeerde in 2016 voor 3,4 mld EUR aan goederen uit Nederland. Dit betreffen vooral machines, vervoermaterieel en medicijnen.

---

¹ www.esri.ie/publications/quarterly-economic-commentary-spring-2017/

2 Bouwsector

Het herstel van de Ierse bouwsector zet zich door. De output van de bouwsector in 2016 bedroeg 14,6 mld EUR, dat is 15% meer dan in 2015. Voor 2017 wordt de waarde geschat op 17 mld EUR. Dat is zo'n 7,5 procent van het BNP. Dit is nog steeds onder het Europese niveau van 10 – 12 procent maar de groei is veelbelovend.

De residentiële sector toont voorzichtige tekenen van herstel, onder andere door de stabiele economie en de toenemende vraag naar woningen. Daarnaast investeert de overheid meer in de benodigde infrastructuur. In september 2015 publiceerde de Ierse overheid haar *Infrastructure and Capital Investment Plan*². Daarin werden voor de jaren 2016 – 2021 ruim 42 mld EUR aan investeringen in de bouwsector aangekondigd. Daarbovenop werd onlangs nog eens 5 mld EUR aan toekomstige overheidsinvesteringen aangekondigd.

Deze investeringen zijn niet alleen noodzakelijk om woningbouw te realiseren en daarmee de druk op de woningmarkt te verminderen, maar ook essentieel voor de ontwikkeling van niet-residentiële bouwobjecten. De bouw van kantoren, data centers en hotelfaciliteiten is voorwaardenscheppend zodat Ierland een aantrekkelijke locatie blijft voor multinationals om zich te vestigen.

---

² www.per.gov.ie/en/building-on-recovery-infrastructure-and-capital-investment-2016-2021-statement-of-the-minister-for-public-expenditure-and-reform-mr-brendan-howlin-t-d-on-29-september-2015/

3 Investeringsen

Recent heeft de overheid de zgn LIHAF-projecten (*Local Infrastructure Housing Activation Fund*) bekend gemaakt. Dit zijn lokale bouwprojecten op het gebied van infrastructuur en woningbouw, die gezamenlijk gefinancierd worden door de nationale staat (75%) en de lokale autoriteiten (25%). Een overzicht van deze projecten kan verkregen worden via [deze link](#).

Daarnaast illustreert ook het *Construction Opportunity's Report for 2017* (CIS Ireland) een aanzienlijke hoeveelheid bouwactiviteiten die voorzien zijn voor 2017 en de daarop volgende jaren.

Dit hoofdstuk beschrijft een aantal belangrijke projecten per deelsector. Het overzicht is echter niet uitputtend, voor huidige en toekomstige bouwprojecten in Ierland & Noord-Ierland is de volgende website interessant - www.cisireland.com (zie hiervoor ook paragraaf 5.3 - Tenders).

3.1 Wegenbouw

Er wordt momenteel gewerkt aan drie belangrijke wegenbouwprojecten in Ierland (N25, New Ross Bypass, M11 Enniscorthy en N17/N18 Gort to Tuam) ter waarde van 1.2 miljard EUR. Daarnaast worden drie andere projecten voortgezet (N6 Galway City Bypass, N22 Macroom Bypass en M7 Naas) ter waarde van 770 miljoen EUR. Aldus, aanzienlijke investeringen in de Ierse wegen komend jaar.

3.2 Water

Irish Water, het nationale waterketenbedrijf, kondigt 5,5 miljard EUR investeringen aan ter verbetering van de kwaliteit van drinkwater, afvalwater en aanleg van nieuwe infrastructuur. De investeringen beslaan de periode tot 2021 maar de verwachting is dat een aanzienlijk bedrag zal worden geïnvesteerd in 2017. Zo zullen onder andere de projecten Vartry in Wicklow (à 200 miljoen EUR) en Poolbeg Waterzuiverings Plant (à 300 miljoen EUR) doorgang vinden in 2017.

3.3 Luchtvaart & Havens

De *Dublin Airport Authority* verwacht in 2017 te starten met de aanleg van een nieuwe start- en landingsbaan (North Runway) en taxibanen op Dublin airport. De projecten zullen naar verwachting in 2020 zijn afgerond en de totale kosten bedragen 320 miljoen EUR. In totaal zullen hiermee ca 1200 extra banen worden gecreëerd.

Daarnaast zal de herontwikkeling van het Alexandra Basin (à 227 miljoen EUR) de infrastructuur van de haven van Dublin duurzaam transformeren.

3.4 Hotels

Om te kunnen inspelen op het groeiende aantal toeristen dat Dublin bezoekt zijn naar schatting 6.000 nieuwe hotelkamers nodig. Verwacht wordt dat er in het komende jaar in Dublin een aantal nieuwe hotels zullen worden gebouwd. Daarnaast zijn er een fors aantal uitbreidingen voorzien.

3.5 Sport

Ierland heeft te kennen graag gastheer te willen zijn van de Rugby World Cup in 2023. In dat kader worden in 2017 alle rugby stadions opgeknapt.

De bouwwerkzaamheden van *Gailic Páirc Uí Chaoimh*, het stadion voor Gaelic Games in Cork, zijn bijna afgerond en de plannen voor een nieuw stadion in Casement Park Belfast vorderen goed. Daarnaast zal in 2017 een start worden gemaakt met de herontwikkeling van de RDS (Dublin) en The Curragh Racecourse (Kildare).

3.6 Recreatie

De bouw van het Center Parcs Holiday Resort in Ballymahon (County Longford) zal volgend voorjaar beginnen. Het streven is het park in 2019 te openen. De kosten worden geraamd op 233 miljoen EUR. Naar verwachting levert de bouwfase 750 tijdelijke banen op en 1.000 full-time banen als het resort eenmaal in bedrijf is.

3.7 Kantoren

De Dublin Docklands is de belangrijkste kantorenlocatie van Ierland, gelegen in het midden van de stad. Op dit moment wordt er reeds flink gebouwd, en zijn er investeringen gepland ter waarde van 1 miljard EUR. Daarnaast zitten er meerdere aansprekende projecten in de pijplijn waarvan enkele zich bevinden in de fase van besluitvorming over de bouwvergunning.

In Sandyford (Zuid Dublin), worden eveneens meer bouwactiviteiten ten behoeve van de kantorenmarkt verwacht het komende jaar.

Verdere uitbreiding van het aanbod hoogstaande (Grade A) kantoren is van vitaal belang voor de sector en voor Ierland. Ierland, met name Dublin, blijkt een aantrekkelijk alternatief voor bedrijven die nu gevestigd zijn in Londen en ten gevolge van Brexit op zoek zijn naar een andere vestigingslocatie.

3.8 Ziekenhuizen

In 2017 zal een start gemaakt worden met de bouw van het langverwachte nieuwe Kinderziekenhuis op de locatie van het huidige St James's Hospital (kosten > 750 miljoen EUR). Daarnaast zullen de bouwwerkzaamheden starten voor de uitbreiding van de Bon Secours Hospital in County Cork (à 64 miljoen EUR). Naar verwachting levert deze uitbreiding 200 tijdelijke en 75 permanente banen op.

3.9 Scholen

De ontwikkeling van het prestigieuze Grangegorman project (Dublin Institute of Technology) zal starten in 2017. De kosten zijn geraamd op 200 miljoen EUR. Dit project omvat de bouw van twee bijgebouwen. Ook zullen dit jaar verschillende bouwprojecten starten voor het middelbaar onderwijs, zoals een nieuw schoolgebouw in Dundalk (15 miljoen EUR) en een school in Maynooth (30 miljoen EUR).

Daarnaast worden de laatste werkzaamheden in het kader van de School Summer Works Scheme 2016/2017 afgerond en het onderhoudsprogramma voor meer dan 3000 scholen.

3.10 Woningbouw

De residentiële sector groeide gestaag in 2016. Er is voorzichtig optimisme voor een sterkere groei in 2017. Aan het eind van dit jaar zullen er naar schatting 16.000 nieuwe woningen zijn gerealiseerd.

De sector hoopt dat nieuwe wetgeving (2017) het mogelijk zal maken versneld woningen te realiseren. De komende 5 jaar ligt het accent hierbij vooral op sociale woningbouw. De overheid trekt voor de realisatie van 47.000 nieuwe sociale woningen (voor 2021) ruim 5,5 miljard EUR uit.

Op 28 maart 2017 publiceerde de overheid een *local infrastructure housing activation fund - LIHAF* (226 miljoen EUR), waarmee infrastructuur aangelegd kan worden ten behoeve van 23.000 nieuwe woningen voor 2021. De lijst met projecten die financiële steun ontvangen kan gedownload worden via [deze link](#).

3.11 Studenten huisvesting

Naast een tekort aan woningen heeft Dublin ook een groot gebrek aan studentenhuisvesting. Er zijn reeds speciale studentenwoningen in aanbouw (2.000 plaatsen) en voor circa 6.000 studenten zit huisvesting in de pijplijn.

3.12 Industrieel

Foreign Direct Investment speelt een vitale rol in de industriële sector. Een belangrijke subsector betreft datacenters. Ierland ontwikkelt zich meer en meer tot een belangrijke hub voor datacenters. In 2016 besloten een groot aantal internationale IT bedrijven datacenters in Ierland te vestigen, zoals Microsoft, Amazon, Facebook en Apple.

Het datacenter van Apple in Athenry (County Galway) dient nog gebouwd te worden. Geraamde kosten: 850 miljoen EUR.

De hoge instroom van Foreign Direct Investment zorgt voor veel belangrijke bouwprojecten, niet alleen binnen de ICT, maar ook binnen de medische en farma/chemiesectoren.

4 Kansen Nederlandse ondernemers

De positieve investeringstendens binnen zowel de private als publieke sector alsook de verwachte groeicijfers, bieden mogelijkheden voor Nederlandse bedrijven om te profiteren van de hernieuwde activiteiten binnen de bouwsector in Ierland.

De bouwsector en de verschillende sub sectoren bieden kansen voor Nederlandse ondernemers voor wat betreft de toelevering van (deel)producten, diensten en de uitvoering van werken.

Er is vraag naar arbeidskrachten, producten en kennis op het gebied van de volgende onderwerpen;

- > duurzaamheid
- > woningrenovatie- en inrichting
- > sociale woningbouw
- > innovatie

5 Meer informatie

5.1 Branche organisaties

Association of Consulting Engineers of Ireland (ACEI) - www.acei.ie

Federatie voor ingenieursbureau's

Building Materials Federation (BMF) - www.ibec.ie/bmf

Vertegenwoordigd de belangen van producenten van bouwmaterialen

Construction Industry Federation (CIF) - <http://cif.ie/>

Nationale federatie voor de bouwsector

Engineers Ireland - www.engineersireland.ie

Brancheorganisatie voor ingenieurs

Hardware Association Ireland (HAI) - <https://hardwareassociation.ie/>

Branche organisatie voor de doe-het-zelf en bouwmaterialen sector

Health & Safety Authority (HAS) - www.hsa.ie

Nationale autoriteit voor arbeidsveiligheid- en gezondheid

Royal Institute of the Architects of Ireland (RIAI) - www.riai.ie

Ierse federatie voor architecten

Society of Chartered Surveyors Ireland (SCSI) - www.scsi.ie

Branche organisatie voor vastgoed professionals

5.2 Overheidsorganisaties

An Bord Pleanála - www.pleanala.ie

Ierse plannings autoriteit

Department of Housing, Planning, Community & Local Government -

www.housing.gov.ie

Verantwoordelijk ministerie

Sustainable Energy Authority of Ireland (SEAI) - www.seai.ie

Nationale autoriteit (duurzame) energie

5.3 Tenders

Construction Information Services (CIS) - www.cisireland.com

Huidige en toekomstige bouwprojecten in Ierland & Noord-Ierland

Office of Government Procurement - <http://etenders.gov.ie/>

Publicatie overheidstenders

National Development Financial Agency (NDFA) - www.ndfa.ie

Overzicht PPS projecten (o.a scholen, ziekenhuizen, gevangnissen, sociale huisvesting)

Tenders Electronic Daily (TED) - <http://ted.europa.eu/TED/>

Onlineversie van het Supplement bij het Publicatieblad van de EU, waarin Europese overheidsaanbestedingen bekend gemaakt worden

5.4 Databases

Construction Ireland - www.constructionireland.ie

Online directory voor de bouwsector in Ierland

Construction Industry Register Ireland (CIRI) - www.ciri.ie

Database van geregistreerde bouwbedrijven en aannemers voor de uitvoer van werken

Irish Building Industry Directory - www.irishbuildingindustry.ie

Database met de contactgegevens van Ierse architecten, aannemers, verdelers en fabrikanten

5.5 Beurzen

National Construction Summit 2017 - www.nationalconstructionsommit.ie

Beurs en seminar voor de bouwsector

[Dublin, 14 juni 2017]

Hardware Show 2018 - www.thehardwareshow.ie

Beurs voor retailers en verdelers van bouwmaterialen

[Dublin, maart 2018] - tbc

SelfBuild Show 2017 - <http://selfbuild.ie/>

Beurs voor de doe-het-zelf sector

[Dublin, 8 - 10 september 2017]

6 Zaken doen in Ierland

Ierland heeft een relatief kleine en open economie en is sterk afhankelijk van de internationale handel. Hierdoor is de introductie van producten en diensten in de Ierse markt relatief ongecompliceerd. De Ierse bedrijfscultuur hanteert grotendeels de algemene internationale standaarden voor wat betreft marketing en distributie.

Enkele aspecten van de Ierse zakencultuur zijn echter uniek. Zo zijn Ierse zakenmensen minder formeel dan hun Britse of Nederlandse collega's en is het bijvoorbeeld gebruikelijk elkaar bij de voornaam aan te spreken. Vriendschap en wederzijds vertrouwen zijn erg belangrijk voor een goede werkrelatie. Daarom is het van belang om zo snel mogelijk een eerste kennismaking te realiseren.

De Republiek Ierland en Noord-Ierland (VK) zijn twee verschillende landen met afzonderlijke markten. De geschiedenis tussen beide landen was turbulent. Het is dan ook raadzaam om onderwerpen als politiek en religie in het beginstadium te mijden.

De Nederlandse ambassade in Dublin biedt praktische ondersteuning aan Nederlandse bedrijven die actief willen worden op de Ierse markt. Indien u op zoek bent naar algemene of gerichte marktinformatie, partners en afnemers of ingangen bij belangrijke organisaties zijn wij u graag van dienst.

Neem contact op met de economische afdeling van de Nederlandse ambassade in Dublin.

Nederlandse Ambassade

160 Merrion Road, Ballsbridge, Dublin 4, Ierland

Tel: +353 1 2693444

Email: dub-ea@minbuza.nl

Contactpersoon: Mw Wemmechien Hofman
wemmechien.hofman@minbuza.nl

Colofon

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Prinses Beatrixlaan 2 / 2595 AL den Haag

Postbus 93144 / 2509 AC Den Haag

T +31 (0)88 0424242

E klantcontact@rvo.nl

W www.rvo.nl

Opgesteld door   Nederlandse Ambassade te Dublin

Contactpersoon   Mw Wemmechien Hofman

Datum   juni 2017

© **RVO.nl** | juni 2017

RVO.nl is een agentschap van het ministerie van Economische Zaken. RVO.nl voert beleid uit voor diverse ministeries als het gaat om duurzaamheid, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. RVO.nl is hét aanspreekpunt voor bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Voor informatie en advies, financiering, netwerken en wet- en regelgeving.

RVO.nl streeft naar correcte en actuele informatie in dit dossier, maar kan niet garanderen dat de informatie juist is op het moment waarop zij wordt ontvangen, of dat de informatie na verloop van tijd nog steeds juist is. Daarom kunt u aan de informatie op deze pagina's geen rechten ontleen. RVO.nl aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden en/of gedateerde informatie. Binnen onze website zijn ook zoveel mogelijk relevante externe links opgenomen. RVO.nl is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de sites waar naar wordt verwezen.